

Gliste so sklicale kongres (zborovanje).

Bil je moderen kongres. Zato se ni imenoval kongres glist, temveč KG.

KG je zboroval v vrtu na zelo prašnem kraju. Obravnaval je sama vprašanja iz zemljedelstva. Dalje obzorje glist ne sega. Plazijo se po zemlji in jedo prst. Uboge, skromne pare so, toda koristne in potrebne. Brez njih bi zemlja ne uspevala. Njihovo delo se mora opravljati.

Bilo je na večer. Mrak je ležal na potih, po katerih je bil prilezel KG na sestanek.

Dolg, star glistač je prevzel predsedstvo. Govoril je o zadevah krajevnega značaja, o svojstvu vrtnih tal, kjer so skupščinarji delali.

»Prodrli smo že precej globoko v zemljo«, je rekel predsednik KG. »Mnogo plasti smo spravili na dan, o katerih ni poprej nihče nič vedel. Razkrojili smo jih in zmrzili. Toda zdi se, da je zemlja le globlja, kakor smo mislili. Vse kaže, da skriva še mnogo več, kot pa smo dosihmal nagrebli. Vrtati moramo na vse strani dalje in pridno zvečiti prst. To je velika naloga. S tem zaključujem KG.«

Ukrivil se je v vljuden koslobar.

Oficielni (službeni) del KG je bil pri kraju.

Zborovalci so se razlezli v posredine gruče sosedov in prijateljev. Pomenkovali so se o načinih, kako si utegne glista najlaže podaljšati život. Vse bi bilo namreč rado dolgo. V tem so videle napredek.

»Najnovejša pot do dolgosti«, se oglasi mlada glista, »je ta, da se ovijaj okoli slamnate bilke. To krepi mišice in nateza ude. Poglejte — takole!«

Tipajoč po bližnji slamici jim je odločno in prepričljivo razkazovala novo metodo (način). Pri tem je ob nekaj zadela. Čutila je, da je bilo srhko in kosmato.

»Oha, kaj pa to? Lej, saj ima lase in se giblje!«

Strahoma se je odvila od bilke.

»Oprostite, bila sem trudna pa sem na slamico sedla«, je reklo tisto kosmato.

»Kdo pa ste?« vpraša glista in se primakne zopet oprezno bliže.

»Gosenica sem po poklicu. Ne bila bi sedla na slamico, prav res, da ne, ko bi ne bila tako silno trudna. Moja pot je bila tako dolga. Ves čas sem lezla po prahu. Le redkokje kaj zelenega. Sploh pa sem nekoliko slabotna že od mladih nog. In to večno ključenje hrbta na vsak korak! Kaj mislite, to usapi. Zdaj pa ne morem več. Pretrudna sem. Na smrt trudna.«

Ves KG je sočutno prigomazel.

»Potrebni ste okrepčila«, reče ena prijazno. »Založite grudico prstil«

»Zahvalim, ne bom,« odvrne gosenica, »pretrudna sem, da bi jedla. Sploh pa mi je tako čudno. Ne maram več laziti po zemlji.«

»Bežite no«, poprime predsednik KG. »Saj to je vendar življenje, da se po zemlji plaziš in zemljo ješ. Kadar tega več ne zmoreš, je konec in smrt. A treba je, da živiš in da postaneš kar se da dolg. Priporočim vam lahko razne metode.«

»Jaz ne verujem v smrt«, reče gosenica. »Če si pretruden in ne moreš več lesti po zemlji, se zapredeš in kesneje postaneš pisan metulj. Pa poletiš v sončno luč in slišiš zvončice zvoniti. Samo da ne vem, kako se to napravi. Pa tudi pretrudna sem, da bi premišljevala.«

Gliste so se v razburjenem gomotu previjale; niso si vedele svetovati.

»Poletiš? — Sončna luč? — Kaj se to pravi? Kaj takega vendar ni ne! — Slišite, vi ste bolni.«

»Take za čudo tuje besede imate«, pripomni predsednik KG. »Vam je kratko in malo slabo!«

Gosenica ni več govorila. Pretrudna je bila. Oklenila se je slamate bilke.

Tedaj se je storila tema okoli nje.

Iz nje pa so se predle tenke niti in zapredle prašno, na smrt trudno telo.

»To je vendar strašna bolezen«, so dejale gliste.

»To je fenomen, izreden prirodni pojav,« oporeče predsednik KG. »Opazovali ga bomo.«

Nekaj učenih glav kimaje pritrdi.

Pretekli so tedni. Predsednik KG in učene glave so dan na dan pripolzevali k fenomenu ter ga otipavali. Fenomen je bil bel. Ležal je ves zapreden nepremično na tleh.

Končno se je lepega jutra zapredena reč zgenila. Prilezel je pisan metuljček na dan in se z začudenimi očmi ogledoval. Krilca je imel v gube nabrana in ni vedel, kaj bi z njimi. Zakaj pozabil je bil, da je bil gosenica, pozabil tudi, v kaj je kot gosenica veroval in upal — in kako truden je bil, na smrt truden...

V sončni luči pa so se mu krilca razgenila. Dobila so moč in vesele barve.

Tedaj je metulj krila razširil in poletel visoko nad zemljo, naravnost v sonce.

Zvončice so zvonile.

Zdolaj v prahu je zboroval KG.

Našli so prazni mešiček in vse učene glave so bile na kupu.

»Samo plašč je«, ugame prva glava razočarano.

»Bolezen je sama ostala«, meni druga glava.

»Plašč je bil ravno bolezen«, pomodruje tretja glava.

Visoko nad njih slepimi glavami se je izprenašal metulj po sinjem sončnem zraku.

»Na, zdaj je pa do kraja proč«, so dejale gliste.

»Resurrexit. Vstala je«, je pelo tisoč glasov v luči.

Jugoslavija in njene sosedje.

Dr. Roman Savnik.

2. Grčija.

Nobena sosednja država ni Slovencem tako daleč kot Grčija. Dolgotrajno in utrudljivo bi bilo potovati tja. Izbire ni velike. Lahko bi se napotili z edino železnico mimo Beograda in Skoplja proti grški meji, ali pa bi s parnikom premerili vse Jadransko morje in bi dospeli na cilj šele na južnem koncu albanskega obrežja.

Toda vkljub toliki daljavi skoro ni Slovenca, ki ne bi že v rani mladosti kaj vedel o tej deželi. Kdo ne pozna silnega boga Zevza, ki je v togoti grmel in metal strele z neba, kdo še ni čital pripovedk o trojanski vojni, o Odiseju in njegovih desetletnih blodnjah po morju in o srečni vrnitvi v domači kraj? Toda vse to so le bajke nekdanjih junaških in kulturnih Grkov, ki so živeli pred več tisoč leti. Nespremenjena je ostala le njihova domovina, v kateri se je odigral tudi dovršen del naše slovanske zgodovine.

Po propadu silne Rimske države so poplavili Balkanski polotok naši slovanski predniki, ki so prodrli globoko na Grško. Marsikje nam o Slovanih pričajo le krajevna imena, do danes pa so se tu ohranili le blizu jugoslovanske meje skoro do Soluna. Tu sta se pred dobrimi tisoč leti rodila sv. Ciril in Metod, ki sta kot slovanska apostola tudi med Slovenci širila krščansko vero v našem jeziku. In na taistih tleh so se nedavno med svetovno vojno odigravali dogodki, ki so nas končno povedli v svobodo. Po umiku srbske vojske preko albanskih gora so našli naši junaki pribežališče na grškem otoku Krfu. Tu so narodni voditelji l. 1916. glasno napovedali nadaljnji boj za ustanovitev Jugoslavije, nakar so se pričeli na solunskem bojišču zadnji boji za uresničenje tega vzvišenega cilja. Tudi na Grškem trohne kosti naših junakov, ki so iz domovinske ljubezni žrtvovali življenje. Tako nas grška zemlja spominja sedanosti in davne preteklosti.

Grčija je še enkrat manjša od Jugoslavije. Razprostira se v južnem delu Balkanskega polotoka, ki postaja tu vedno ožji in se cepi v majhne polotoke. Med nje se vrvajo globoki zalivi, tako da ni iz notranjosti dežele nikjer daleč do morja. Obrežje spremljajo številni otoki, zlasti na vzhodu v Egejskem morju. To je z njimi tako gosto posuto, da tvorijo otoki pravih most med Evropo in Azijo.

Država je zelo siromašna. Navadno se kar iz morja dviga skalnato gorovje, med katerim je le malo nižin, a še te so deloma zamočvirjene. Najvišja